

საერთო გაფატი

№32 (671)
ოთხშაბათი
5 ოქტომბერი,
2022წ.
ფასი 1.50 ლ.

ირაკლი ღარიბაშვილი - გუშინ, პირველ ოქტომბერს აღვნიშნეთ 10 წლის იუბილე მას შემდეგ, რაც ჩვენი მმართველი პარტია, მმართველი ძალა მოვიდა ხელისუფლებაში და მას შემდეგ უპრეცედენტოდ უწყვეტი მშვიდობიანი და სტაბილური განვითარების პერიოდი დადგა ჩვენს ქვეყანაში. ჩვენ დღეს გვჭირდება სწორედ მშვიდობა, გვჭირდება სტაბილურობა და განვითარება, ჩვენს ხალხს სჭირდება მეტი კეთილდღეობა და ამისთვის კიდევ უფრო მეტს გავაკეთებთ, იმისთვის, რომ ჩვენი მთავარი ოცნება და მთავარი მიზანი იყოს მიღწეული და შესრულებული - ეს არის ჩვენი ქვეყნის გაერთიანება, ჩვენი ქვეყნის მნიშვნელოვანი ნაწილი არის დროებით ოკუპირებული, მაგრამ მჯერა, რომ საქართველო გაერთიანდება, - განაცხადა პრემიერ-მინისტრმა საპატიო თბილისელების დაჯილდოების ცერემონიაზე სიტყვით გამოსვლისას.

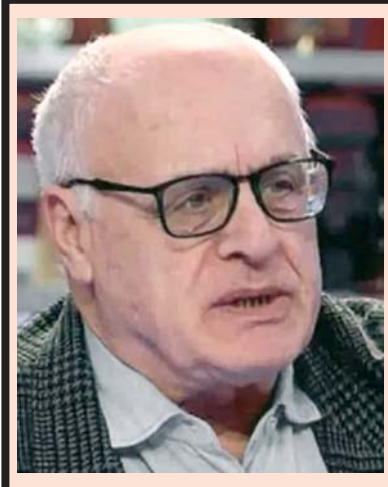

„მინდა, ვთქვა მთავარი – ჩვენ გუშინ, პირველ ოქტომბერს აღვნიშნეთ 10 წლის იუბილე მას შემდეგ, რაც ჩვენი მმართველი პარტია, მმართველი ძალა მოვიდა ხელისუფლებაში და მას შემდეგ უპრეცედენტოდ უწყვეტი მშვიდობიანი და სტაბილური განვითარების პერიოდი დადგა ჩვენს ქვეყანაში. ჩვენ დღეს გვჭირდება სწორედ მშვიდობა, გვჭირდება სტაბილურობა და განვითარება, ჩვენს ხალხს სჭირდება მეტი კეთილდღეობა და ამისთვის კიდევ უფრო მეტს გავაკეთებთ, იმისთვის, რომ ჩვენი მთავარი ოცნება და მთავარი მიზანი იყოს მიღწეული და შესრულებული – ეს არის ჩვენი ქვეყნის გაერთიანება, ჩვენი ქვეყნის მნიშვნელოვანი ნაწილი არის დროებით ოკუპირებული, მაგრამ მჯერა, რომ საქართველო გაერთიანდება“, – განაცხადა პრემიერ-მინისტრმა საპატიო თბილისელების დაჯილდოების ცერემონიაზე სიტყვით გამოსვლისას.

ვახტანგ ხარჩილაძე:
რუსეთთან სამორად
დაქირავებული
ქვეყნის ტრაგედია
ერიდეთ უკრაინულ
ხაფანგს!
„სა“ N13. 13.04.2022

ღიმიტრი ლორთქიფანიძე:
ლუკაშენკოს ვიზიტი
აფხაზეთში,
საქართველოსთვის
მნიშვნელოვანი
სიგნალია
ეს ახალი შესაძლებლობების
ფანჯარა შეიძლება გახდეს

რამაზ საყვარელიძე:
კანდორას ყუთი
გაიხსნა და
„ნაცმოძრაობის“
შიდა სამზარეულო
გამოაჩინა
ისინი სრულ გაუგებრობაში არიან და
ერთმანეთს ტალახს საზოგადოების
დასანახად ესვრიან

ლია ელიაშვილი:
თუ საქართველოში
უცხოური
ვალუტის შემოდინება
გაბრძნობდება,
ლარი სტაბილური
იქნება

ბრიგოლ გაბნიძე:
დიპლომატიის გარდა მსოფლიოში
სხვა სამართლებრივი
ბერკეპები არ არსებობს

შეკვეთილის ხეთა გაჯისსება

**სანაწიების შედეგი - ევროპის
ღინდუსტრიალიზაცია**

ლუკაშენკოს ვიზიტი აფხაზეთში, საქართველოსთვის ენიგმანალოვანი სიგნალია

ეს ახალი შესაძლებლობების ფანჯარა შეიძლება გახდეს

**გვესაუბრება
დამოუკიდებელი
უფლებადამცველი, ყოფილი
პარლამენტარი
დიმიტრი ლორთქიფანიძე:**

— ბატონო დიმიტრი, ლუკაშენკოს ოკუპირებულ ტერიტორიაზე ვიზიტი არაერთგვაროვანი რეაქცია გამოიწვია, ოპოზიცია გააქტიურდა და რუსეთისთვის კვლავ სანქციების დაწესებაზე აღაპარაკდა. რისკენ არის ეს ყველაფერი მიმართული?

— ვითარება სრულიად არაორდინარულია. ეს სამართლებრივ-პოლიტიკური ხასიათის კაზუსი გახლავთ. საქმე ისაა, ლუკაშენკო აფხაზეთში იმისთვის არ ჩასულა, რომ საქართველოს მიმართ უპატივცემულო დამოკიდებულებისთვის გაესვა ხაზი. ეს ასე არ არის! აღნიშნული ვიზიტი იმ ექსტრადინარული ვითარებიდან გამომდინარე განხორციელდა, რაც ყოველდღიურად იცვლება მას შემდეგ, რაც რუსეთ-

ალიარებას არ უკავშირდება. ამ საკითხზე ბელარუსს თავის მკაფიო პოზიცია გამოხატული აქვს. ბელარუსისა და საქართველოს რესპუბლიკას შორის 2018 წლის 22 მარტს ხელმოწერილი თანამშრომლობის ჩარჩო ხელშეკრულება ეფუძნება სუვერენული თანასწორობის პატივისცემას და ტერიტორიული მთლიანობის ცნობას საერთაშორისოდ აღიარებულ საზღვრებში! აღნიშნული ჩარჩო ხელშეკრულება ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 სექტემბერს და თავისი არსით ძალიან მნიშვნელოვან პრეცედენტს ქმნის ორ ქვეყანას შორის ეკონომიკური და პოლიტიკური თანამშრომლობის განხორციელების საქმეში! როცა სახელმწიფოებს შორის მსგავსი ტიპის ურთიერთობა ყალიბდება, ეს ნიშნავს, რომ ისინი ერთმანეთს განიხილავენ როგორც სტრატეგიულ პარტნიორებს. ამ ყველაფერს წინ უძღვოდა ლუკაშენკოს სტუმრობა თბილისში და მისი დაუვიწყარი ვიზიტი საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქთან

„ნაცმოძრაობა“, „გირი“ და მისი სხვა გამონადენები ბელარუსის საელჩოსთან მივარდნენ და რუსეთისთვის სანქციების დაწესება მოითხოვეს. გააკვირდნენ: მთავრობა ქვეყანას დალატობს, ბელარუსთან სამოკავშირეო ხელშეკრულების გაფორმება როგორ შეიძლებოდა და ა.შ. იმის მაგივრად, რომ მშვიდი, რაციონალური ხედვა ჰქონდეთ, ქვეყანას ზურგში დანას ურტყამენ და ყველა ღონეს ხმარობენ, რათა მსოფლიოში საქართველოს დისკრედიტაცია მოახდინონ. აბსოლუტურად ვიზიარებ საპარლამენტო ოთხეულის ხედვას იმასთან დაკავშირებით, რომ დღევანდელი ქართული ოპოზიცია არის დესტრუქციული, ქვეყნის ძირგამომთრეული დივერსიული პოლიტიკური ძალა, რომელიც კონკრეტული დასავლელი პოლიტიკოსების მხრიდან იმართება, რომლის მიზანი არის არა ქართული პოლიტიკური ვითარების გაუმჯობესება, არამედ საქართველოს, როგორც ტერიტორიული წარმონაქმნის გამოყენება გეოპოლიტიკური მიზნების მიღწევისთვის, რაც საქართველოს ტერიტორიაზე საომარი მდგომარეობის დაწყებას გულისხმობს.

შემთხვევითი არ არის, რომ სწორედ ამ პერიოდში „ინტერ-პრეს-ნიუსზე“ დაიდო „ქართული ოცნებებიდან“ წამოსული ოთხეულის საგანგებო განცხადება, რომელიც სოხარ სუბარმა გაახმოვანა. მან თქვა: როგორც არასდროს, ახლა, ძალიან მალაღია აშშ-ის საელჩოს მხრიდან იმის მცდელობა, რომ საქართველოში როგორმე მეორე ფრონტი გაიხსნასო. სუბარი ამ მიზნის მიღწევის გზაზე პლაცდარმად სწორედ ოპოზიციას განიხილავს. აშკარა ხდება, თუ რა ჯაჭვის ერთობლიობაში იყრის თავს ლუკაშენკოს ვიზიტი. ვიმეორებ, ეს მიზნად არ ისახავს ბელარუსსა და საქართველოს შორის ურთიერთობების გამწვავებას. ბელარუსმა მშვენივრად უწყის, საქართველოსთვის სად გადის წითელი ხაზი. სოხუმში და სამაჩაბლო საქართველოს განუყოფელი ნაწილებია. სწორედ 2019 წლის 1 სექტემბერს საქართველოსა და ბელარუსს შორის კანონიერ ძალაში შესული ჩარჩო ხელშეკრულება ჩვენს ტერიტორიულ მთლიანობას, სოხუმისა და ცხინვალის ჩათვლით, მთლიანად აღიარებს. ეს საკითხი არც გადაიხედება და არც კორექტირება მოხდება

და ერთგვარი აღმსარებლური სიტყვები იმასთან დაკავშირებით, რომ მართლმადიდებლური საქართველო მისთვის ისეთივე ახლობელია, როგორც მშობლიური ბელარუსია. ბუნებრივია, ასეთი მენტალტეტიის, ღირებულებების ადამიანისთვის ამ ფასეულობების უარყოფა და საქართველოს, როგორც მეგობარი ქვეყნის საწინააღმდეგოდ დემარშის განხორციელება, არც მორალური და არც პრინციპული თვალსაზრისით, ადვილი არ არის. აფხაზეთში მისი ვიზიტი სხვა მიზნით იყო განპირობებული — გეოპოლიტიკური ჯახის, ჭიდილის გამო, რაც ამ შემთხვევაში, ანგლოსაქსური პოლიტიკის მწარმოებელ ფლაგმანს — თურქეთს უკავშირდება, რომელსაც არ სძინავს, პუტინის დავალებებს განუხრევლად ასრულებს. ანუ, აფხაზეთში მდგომარეობის გამწვავება, ეს არის სწორედ ჩვენს ქვეყანაში ვერმიღწეული მეორე ფრონტის განახლების მცდელობა. მეტიც, დეტონაცია საქართველოსთვის. თუკი აფხაზეთი დეტონატორი იქნებოდა და ჩვენი ოპოზიციაც ამაზე რეაგირებას მოახდენდა, ამ შემთხვევაში გარკვეული სამხედრო კონფრონტაციული ხასიათის ვითარება დამყარდებოდა და მიზანიც მიღწეული იქნებოდა. ამის ნათელი დადასტურებაა ის, რომ ტრანსფარანტებით შეიარაღებული

ბა, ვინაირად ყოველივე მთლიანად წაშლის იმ სტატუს-კოს, რაც რუსეთ-საქართველოსა და ბელარუსს შორის არის ჩამოყალიბებული. ამ შემთხვევაში ვგულისხმობ რუსეთ-საქართველოს შორის მიღწეულ შედეგებს. მიუხედავად ჩვენს შორის არარსებული დიპლომატიური და პოლიტიკური ურთიერთობებისა, რუსეთმა საქართველო არამეგობარ 55 სახელმწიფოთა ჩამონათვალში არ შეიყვანა და მასთან პრეფერენციურული ვაჭრობა განაახლა ნავთობპროდუქტებზე, ხორბლეულზე და ა.შ. ამ რამდენიმე თვის მანძილზე საკვებ ზეთებზე, თხევად აირის საწვავზე და ხორბალზე 23%-იანი კლება მოხდა. დიან, ეს გაკეთდა გლობალური ფინანსური და პოლიტიკური კრიზისების ფონზე, რაც მსოფლიოს თითქმის ყველა რეგიონში ძალიან სერიოზული პროგრესია. საქართველო სტაბილურობისკენ, მშვიდობისკენ, ტერიტორიული მთლიანობის, მისი პოლიტიკური ფასის აღდგენისკენ ისწრაფვის. იმპედია, ძარბო-რუსული ურთიერთობების მოწინააღმდეგეა, ვინაირადან სოხუმისა და ცხინვალის პრობლემის მოგვარების საპიტიხი პრამეში დავს. მსოფლიო კრამილის ფასილი-ტაციით, ჩვენი მამობარი გამლარუსის უშუალო შუამდგომლობით, შვავილია ადვილად ჩამოყალიბდომთ ისეთი ტიპის მოლაპარაკებების მომდანი, სადაც კალიან ბავრი საპიტიხი საპარტიველოს სასარგებლოდ გადაწყვეტა — დენილთა უპირობოდ დაბრუნება, ეკონომიკური ინტეგრაციის შეუქცევადი პროცესები და ა.შ. ანუ, ჩვენ გვაქვს გარკვეული ბერკეტები, ინსტრუმენტები და ახლა საჭიროა ყველაფრის მობილიზაცია, რათა სანუკავარი საქმის განხორციელებას შეუდგეთ. აქვე აუცილებლად უნდა აღინიშნოს, რომ საქარ-

თველოში ლუკაშენკოს აფხაზეთში ვიზიტი მწვავედ იქნა განხილული. ეს თემა ობიექტურად შეაფასა პრემიერმა ლარიბაშვილმა. სხვა შეფასება ამ ფაქტს ვერც ექნებოდა. თუმცა, არ დაგვაყვიწყდეს, რა ვითარებაში იმყოფება 2022 წლის 24 თებერვლის შემდგომი მსოფლიო წესრიგი, რომელიც იცვლება. იმედს გამოეთქვამ, რომ ბელარუსი, საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობასთან მიმართებით, ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულების ერთგული დარჩება!! მეორე მხრივ, ნიშანდობლივია, რომ ბელარუსი რუსეთის ფედერაციის მოკავშირე სახელმწიფოა და ანგარიშს უწყევს სამოკავშირეო ხელშეკრულებით ნაკისრ გარკვეულ ვალდებულებებს! პრეზიდენტ ლუკაშენკოს აფხაზეთში გამოჩენას არ უნდა მიეცეს ცალსახად ისეთი შეფასება, თითქოს ვიზიტი მიმართულია აფხაზეთის აღიარებისკენ. საკსებით დასაშვებია, ბელარუსის მხრიდან უფრო გლობალური მასშტაბის ჩვენთვის სასიკეთო პოლიტიკური პროცესის ხელშეწყობის მოლოდინი გექონდეს, რომელიც მტკიცედ უჭერს მხარს საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობას, რაც საერთაშორისო სამართლებრივ აქტებში აქვს დეკლარირებული! რაც შეეხება მისი მხრიდან საქართველოს კანონის „ოკუპირებული ტერიტორიების შესახებ“ დარღვევის ფაქტს, შეგახსენებთ, რომ ეს ნორმატიული აქტი არაერთხელ გამხდარა საჯიდლო ქვა ჩვენზე ხელისუფლებისთვის. თვალსაჩინოებისთვის 2016 წლის პრეცედენტიც კმარა, რა დროსაც საქართველოს სახელმწიფო საზღვარი ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეის შემადგენლობაში მყოფმა რუსულმა დელეგაციამ და მისმა ხელმძღვანელმა ლეონიდ სლუცკიმ გადმოკვეთა, რომელიც მანამდე არაერთგვის იმყოფებოდა აფხაზეთში ფსოუს მხრიდან და რომელმაც თბილისში გამართულ ასამბლეის სხდომაზე ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეის

მა უკრაინაში სპეციალური სამხედრო ოპერაცია დაიწყო. კულმინაცია გახლდათ 30 სექტემბერი, რა დროსაც უკრაინის აღმოსავლეთში მდებარე ოლქები, რეფერენდუმების შედეგების შედეგად, რუსეთის ფედერაციის შემადგენელ სუბიექტებად გაფორმდა. აქვე, უნდა აღინიშნოს, რომ აფხაზეთში თურქული ძალები გარკვეულ პოლიტიკურ ექსპანსიურ მოქმედებებს ახორციელებენ თურქეთში არსებულ მათ დასაყრდენ ძალებთან მიმართებით. დიან, ბოლო დროს განხორციელებული საპროტესტო აქციები, რაც ფორმალურად მიწის იჯარით გადაცემის საკითხს უკავშირდება, საბოლოოდ, თავს იყრის გარკვეულ პოლიტიკურ პროცესში. ყოველივემ რუსეთის აფიქრებინა, საზოგადოებრივი აზრის ფორმირებისა და მისდამი მეტი მხარდაჭერის მიღების მიზნით, პიარული სვლა გაეკეთებინა და ლუკაშენკო აფხაზეთში შეეყვანა. დიან, ეს არ გახლდათ ლუკაშენკოს პერსონალური გადაწყვეტილება, არამედ, აქ აშკარად კრემლის ხელი ჩანს. აფხაზეთში ლუკაშენკოს შესვლაზე უფრო მნიშვნელოვანი სერიოზული მიზეზიც არსებობს. მიზანი არ არის აფხაზეთის აღიარების კონსტატაცია ლუკაშენკოს მხრიდან. პესკოვმა მკაფიოდ განმარტა: ლუკაშენკოს ვიზიტი ბელარუსის მიერ აფხაზეთის

თბილისში მრავალი საუკუნეა სხვადასხვა რელიგიის, და ეროვნების წარმომადგენლები ყოველთვის სიყვარულით თანაცხოვრობენ და ეს შექმნა ამ საოცარმა ქალაქმა

„საღამო მშვიდობის, ძვირფასო მეგობრებო, პატივცემულო საზოგადოებავ, დიდი პატივია დღეს ჩემთვის თქვენთან ერთად თბილისობის აღნიშვნა.

მინდა, რამდენიმე სიტყვით მოგმართოთ და გითხრათ, თუ რაოდენ საამაფოა და ბედნიერებაა, რომ ვართ ჩვენ ერთ-ერთი გამორჩეული, უნიკალური ისტორიის მქონე ქვეყანა და სწორედ დედაქალაქი თბილისი არის გამორჩეული თავისი ისტორიით, კულტურით მრავალენოვანი, მრავალკონფესიური საზოგადოებით. თბილისი მართლაც ქმნის ტოლერანტობის უნიკალურ მაგალითს. ჩვენთან, ამ ქალაქში მრავალი საუკუნეა სხვადასხვა რელიგიის, სხვადასხვა ეთნიკური ჯგუფის თუ ეროვნების წარმომადგენლები ყოველთვის სიყვარულით თანაცხოვრობენ და ეს შექმნა ამ საოცარმა ქალაქმა. მე მინდა, ამ სცენიდან თქვენთან ერთად მადლობა გადაუხადო ჩემს მეგობარს, თბილისის მერს კახა კალაძეს. კახამ ძალიან ბევრი გააკეთა ჩვენი ქალაქისთვის, ბევრს აკეთებს და ჩვენ გვჯერა, რომ კიდევ უფრო მეტს გააკეთებს ჩვენი დედაქალაქისთვის. ჩემთვის დიდი პატივია, დავესწრო ამ ცერემონიას. კიდევ ერთხელ გიდასტურებთ ჩემი პირადად და მთავრობის სახელით ჩვენს პატივისცემას, მივესალმები კიდევ ერთხელ საპატიო მოქალაქეებს, საპატიო თბილისელებს, მინდა დაგიდასტუროთ ჩვენი პატივისცემა, ჩვენი სიყვარული,“ - აღნიშნა პრემიერმა.

ლონისძიებზე შეკრებილ სტუმრებს სიტყვით მიმართა თბილისის მერმა კახა კალაძემ.

სახელმწიფო ცერემონიების სასახლეში დედაქალაქის მერმა, კახა კალაძემ 2022 წლის საპატიო მოქალაქეები დააჯილდოვა და შეკრებილ საზოგადოებას სიტყვით მიმართა. ახალი სტატუსი 20-მა საპატიო თბილისელმა მიიღო. ინფორმაციას დედაქალაქის მერია არცვლავს.

„მივესალმები თბილისს – ჩვენს მუდამ თანამედროვე, მოდერნისტულ, ახალგაზრდულ და, რაც მთავარია, უძველეს დედაქალაქს, რომელიც უკვე 16 საუკუნეა, ქმნის თბილისური ცხოვრების, სიყვარულის, ტოლერანტობის, მეგობრობის, კულტურის საოცარ ისტორიებს. მივესალმები ჩვენს თანაქალაქელებს. მინდა, განსაკუთრებული სიყვარულით მივესალმო მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნებში მყოფ თანამოქალაქეებს. ჩემო თბილისელებო, თქვენ ხართ თბილისის დღევანდელი, მისი სახე და ანარეკლი. სწორედ თქვენზეა დამოკიდებული ჩვენი ქალაქის განვითარება და წინსვლა. მე, როგორც დედაქალაქის მერი, გპირდებით, რომ ყველაფერს გააკეთებ იმისთვის, რომ ჩვენი ქალაქი იყოს კიდევ უფრო ლამაზი, მოწესრიგებული და განვითარებული“, – განაცხადა კახა კალაძემ.

მიმდინარე წელს თბილისის

საპატიო მოქალაქეები გახდნენ:
1. შალვა ამონაშვილი – ფსიქოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, აკადემიკოსი, მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნის უნივერსიტეტების საპატიო დოქტორი, დღემდე აქტიურად განაგრძობს საგანმანათლებლო საქმიანობას. ბატონი შალვა გახლავთ პედაგოგი-ნოვატორი; ექსპერიმენტული დიდაქტიკის ლაბორატორიის ერთ-ერთი დამფუძნებელი. მას გამოქვეყნებული აქვს მრავალი სამეცნიერო სტატია და სახელმძღვანელო.

საპატიო თბილისელები

2. ყველასთვის საყვარელი მსახიობი, საქართველოს სახალხო არტისტი, შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი – თამაზ არჩვაძე. ბატონმა თენგიზმა ქართულ თეატრსა და კინოში 100-ზე მეტი როლი განასახიერა. ხელოვნებაში შეტანილი განსაკუთრებული წვლილისთვის თენგიზ არჩვაძეს მინიჭებული აქვს „ხელოვნების ქურუმის“ წოდება; ქართული თეატრალური და კინოხელოვნების განვითარებასა და პოპულარიზაციაში შეტანილი განსაკუთრებული წვლილისა და გამორჩეული საზოგადოებრივი მოღვაწეობისთვის იგი დაჯილდოებულია ბრწყინვალეების საპრეზიდენტო ორდენით.

ყველაზე დიდი ჯილდო მაინც ის სიყვარულია, რომელსაც ბატონი თენგიზი მისი მასწავლებლისგან გრძობს და იღებს.

3. „სიყვარულისთვის კარგო, ჩვენ მხოლოდ სიყვარულისთვის გაუჩნდით და ვცხოვრობთ!“ – ცნობილი პოეტი და მთარგმნელი, ტარიმალ ჭანტაშია, არაერთი პოეტური კრებულის, საბავშვო ლექსების კრებულის,

კრიტიკული წერილებისა და თარგმანების ავტორია. მისი ლექსები თარგმნილია მრავალ უცხოურ ენაზე. ბატონი ტარიმელი არის შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო პრემიისა და გალაკტიონ ტაბიძის სახელობის პრემიის ლაურეატი.

4. საქართველოს სახალხო

ატერული ფილმი; მიღებული აქვს სხვადასხვა საერთაშორისო კინოფესტივალის მთავარი პრიზები. ბატონი მერაბი წლების განმავლობაში იყო საქართველოს ტელეფილმების სტუდიის ხელმძღვანელი, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კინოფაკულტეტის პედაგოგი, კინოს ენისა და სტრუქტურული

არტისტი, რუსთაველის სახელობის პრემიის ლაურეატი, წმინდა გიორგისა და ბრწყინვალეების საპრეზიდენტო ორდენების კავალერი, ლეგენდარული კინორეჟისორი მლადარ შამხაღაძე – ადამიანი, რომლის შემოქმედებას ტაშს უკრავს მსოფლიო, მისი კინოფრაზებით საუბრობს მთელი საქართველო. ვფიქრობ, ზედმეტია ჩამოვთვალო ფილმები, რომლის რეჟისორიც ბატონი ელდარი გახლავთ. ბედნიერი ვარ, რომ მაქვს პატივი, გადავცე თბილისის საპატიო მოქალაქის წოდება.

5. მერაბ კოკოჩაშვილი – საქართველოს სახალხო არტისტი, შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი, პროფესორი. მას გადაღებული აქვს არაერთი მხ-

კვლევის ლაბორატორიის ხელმძღვანელი.

6. საქართველოს სახალხო არტისტი, რუსთაველის თეატრის მსახიობი ჯემალ ლაღანიძე – მას შესრულებული აქვს მთავარი როლები მრავალ სპექტაკლსა და 20-ზე მეტ მხატვრულ ფილმში. ბატონ ჯემალს მიღებული აქვს იპოლიტე ზვიჩიასა და კოტე მარჯანიშვილის სახელობის პრემიები. მას მინიჭებული აქვს ღირსების ორდენი ქართული თეატრალური ხელოვნების განვითარების, მისი პოპულარიზაციის საქმეში შეტანილი წვლილისა და ნაყოფიერი შემოქმედებითი საქმიანობისთვის.

7. მიხეილ უბრაძე – იურიდიულ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი. იგი სხვადასხვა დროს იყო საქართველოს უზენაესი

სი სასამართლოს თავმჯდომარე, ევროპის ადამიანის უფლებათა სასამართლოში პირველი ქართველი მოსამართლე, „იურისტთა მსოფლიო ასოციაციის“ და „სისხლის სამართლის საერთაშორისო ასოციაციის“ წევრი. არის მრავალი სამეცნიერო ნაშრომისა და მონოგრაფიის ავტორი. მინდა უგრეხელიძეს მიღებული აქვს საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის პრემია, უმაღლესი კვალიფიკაციის მოსამართლის წოდება, მინიჭებული აქვს ღირსების ორდენი.

8. პოეტი ვახტანგ ჯაფარიძე – არაერთი პოეტური კრებულის ავტორი. მისი ლექსები თარგმნილია უცხოურ ენებზე; არის შოთა რუსთაველის სახელობის „საბასა“ (ლიტერატურის განვითარებაში შეტანილი განსაკუთრებული წვლილისთვის) და გალას (ნომინაციაში: „წლის საუკეთესო სამაგიდო წიგნი“) პრემიების ლაურეატი. ასევე, მიღებული აქვს გალაკტიონ ტაბიძის სახელობის პრემია. ბატონი ვახტანგის სახელი მაინც

ავტორი. მის პერსონალურ გამოფენებს უმასპინძლა მსოფლიოს სხვადასხვა ქალაქებმა. არის საერთაშორისო ფოტოკონკურსების მონაწილე და ლაურეატი.

11. თბილისის საპატიო მოქალაქის წოდება მიენიჭა **გურამ ბეჰანიას** – ფიზიოლოგი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, ივ. ბერიტაშვილის საქართველოს ფიზიოლოგთა საზოგადოების პრეზიდენტი, ტენისის შემსწავლელი საერთაშორისო ორგანიზაციის (IBDO) წევრი. აზერბაიჯანის, სომხეთის ფიზიოლოგთა საზოგადოების პრეზიდენტის და ჩეხეთის პურკინის საზოგადოების საპატიო წევრი. ბატონი გურამი არის 200-ზე მეტი სამეცნიერო ნაშრომის ავტორი. მას მინიჭებული აქვს ივანე ბერიტაშვილის სახელობის პრემია, დაჯილდოებულია ღირსების ორდენით.

12. **ილია ხალონიძე** – საქართველოს ენერგეტიკის დარგის, გაზის სექტორის მოღვაწე, გაზის გამანაწილებელი

ასევე, საერთაშორისო საინჟინრო აკადემიის, საქართველოს ენერგეტიკის აკადემიის და საქართველოს საინჟინრო აკადემიის ნამდვილი წევრი, ნავთობისა და გაზის მრეწველობის საპატიო მუშაკი, საქართველოს დამსახურებული ინჟინერი, საქართველოს დამსახურებული რაციონალიზატორი. ილია ხალონიძე დაჯილდოებულია ღირსების ორდენით.

13. **ლევან იაშვილი** – მუსიკოსი, პიანისტი, თბილისის მერიის ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის N2 ხელოვნების სკოლის დირექტორი. ქალბატონ ლევანს დამსახურებით შექმნა ძლიერი საგანმანათლებლო კერა. 65-წლიანი პედაგოგიური მოღვაწეობის პერიოდში მან აღზარდა ასამდე მუსიკოსი, რომლებიც დღემდე წარმატებით აგრძელებენ აქტიურ პედაგოგიურ და შემოქმედებით საქმიანობას, როგორც საქართველოში, ასევე საზღვარგარეთ. ქალბატონი ლევან დაჯილდოებულია ღირსების ორდენით, მინიჭებული აქვს რესპუბლიკის დამსახურებული პედაგოგის საპატიო წოდება.

14. ინჟინერ-მშენებელი რამაზ ასათიანი – მისი ხელმძღვანელობით ჩატარდა სამშენებლო, სარეკონსტრუქციო და სარემონტო სამუშაოები საქართველოს არაერთ კურორტზე. მისი მონაწილეობით განხორციელდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს შენობის რეკონსტრუქცია. ბატონი რევაზი იყო ვოკალური ანსამბლ „თბილისის“ წევრი. იგი დღემდე საქმიანობს საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტში. არის ორი გამოგონებისა და სამეცნიერო შრომების ავტორი; მინიჭებული აქვს საქართველოს სახელმწიფო პრემია მეცნიერებისა და ტექნიკის დარგში; დაჯილდოებულია ღირსების მედლით.

15. არქიტექტორი, პედაგოგი **ვახტანგ ღვინია** – შოთა რუსთაველის სახელობის ეროვნული პრემიისა და საქართველოს სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი. ბატონი ვახტანგი არის არქიტექტურის საერთაშორისო აკადემიის აკადემიკოსი, ამერიკის არქიტექტორთა ინსტიტუტის საპატიო წევრი; იგი არის 160-მდე სამეცნიერო სტატიისა და 250-მდე პროექტის ავტორი; მიღებული აქვს არაერთი საერთაშორისო პრემია, მათ შორის არქიტექტურის მსოფლიო ბიენალეს პრემიები.

16. **მაია გომიშა** – მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, დავით ტვილდიანის სამედიცინო უნივერსიტეტის პროფესორი, ალერგიისა და იმუნოლოგიის ცენტრის დირექტორი, საქართველოს ალერგოლოგიისა და კლინიკური იმუნოლოგიის ასოციაციის ვიცე-პრეზიდენტი. ქალბატონი მაია არის საქართველოს ალერგოლოგიისა და კლინიკური იმუნოლოგიის ასოციაციის ვიცე-პრეზიდენტი, საქართველოს მოლეკულური ალერგოლოგიისა და იმუნოლოგიის უნივერსიტეტების საერთაშორისო ქსელის (INUNIMAI) კოორდინატორი, ევროპის ალერგოლოგიისა და კლინიკური იმუნოლოგიის აკადემიის (EAACI) და ევროპის რესპირაციული საზოგადოების (ERS) აქტიური წევრი. მას მონაწილეობა აქვს მიღებული აკადემიური და პროფესიული განვითარების სხვადასხვა პროგრამაში ევროპაში, ამერიკის შეერთებულ შტატებში, აზიასა და სხვა ქვეყნებში.

17. თბილისი მრავალეროვანი და მრავალენოვანი ქალაქი. სწორედ ესაა მისი განსაკუთრებული და სიძლიერე, მისი კულტურის და ისტორიის საფუძველი. მინდა, თბილისის საპატიო მოქალაქის წოდება გადაეცემა ბატონ **ვან ბანიშვილს**, რომელიც სომხურ ენაზე გამომაგალი გაზეთით ემსახურება საქართველოს და თბილისს. ბატონი ვანი არის გაზეთ „ერასტანის“ მთავარი რედაქტორი, საქართველოს სომეხთა კავშირის თავმჯდომარის მოადგილე, საქართველოს ჟურნალისტთა კავშირის გამგეობის წევრი. იგი დაჯილდოებულია ღირსების ორდენით საქართველოში ჟურნალისტის განვითარებისა და ქართულ-სომხურ ურთიერთობაში შეტანილი დიდი წვლილისა და ნაყოფიერი საქმიანობისთვის.

18. საპატიო თბილისელის წოდება გადაეცემა თბილისში დაბადებულ აზერბაიჯანელ პოლიტიკოსს და დიპლომატს, **ჰასან აზიზ ოღლი** ჰასან-ნოვს. იგი არის აზერბაიჯანის ყოფილი პრემიერ-მინისტრი და საგარეო საქმეთა მინისტრი. ბატონი ჰასანი სხვადასხვა წლებში იყო აზერბაიჯანის რესპუბლიკის

საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩი პოლნოეთის რესპუბლიკაში და უნგრეთის რესპუბლიკაში; ასევე, იყო აზერბაიჯანის რესპუბლიკის პირველი მუდმივი წარმომადგენელი გაერო-ში.

19. თბილისის საპატიო მოქალაქის წოდება მიენიჭა გადაეცემა **ილია ხალონიძეს**, ფრანგ მუსიკოსსა და პიანისტს, რომელსაც ქართული ფესვები აქვს. ელიზაბეტს, ბრიტანეთის სამეფო ფილარმონიულ ორკესტრთან ერთად, ჩაწერილი აქვს ბეთოვენის, შოპენისა და მოცარტის საფორტეპიანო კონცერტები; გამოშვებული აქვს 20-ზე მეტი მუსიკალური დისკო. ის არის საფრანგეთის ღირსების ორდენისა და ხელოვნებისა და ლიტერატურის დარგში განსაკუთრებული ღვაწლისთვის ორდენის კავალერი.

20. და ბოლოს, თბილისის საპატიო მოქალაქის წოდება მიენიჭა ადამიანს, რომელიც იქცა მსოფლიო მოდის ერთგვარ გამოწვევად. **დემან ბასაღლი** – ქართველი დიზაინერი, ადამიანი, რომელმაც მოხსნა ყველაანარი ჩარჩო და სტანდარტი და მოდის ინდუსტრიაში ნამდვილი რევოლუცია მოახდინა. დემან მოდის სახლ „ბალენსიაგას“ კრეატიული დირექტორია. სხვადასხვა წელს მუშაობდა ისეთ მოდის სახლებში, როგორებიცაა: Louis Vuitton, Vetements. არის ამერიკის მოდის დიზაინერთა საბჭოს (CFDA Awards) მფლობელი.

მინდა, თითოეულ მათგანს მივულოცო თბილისის საპატიო მოქალაქის წოდება და ვუსურვო წარმატებები ჩვენი ქალაქის და ქვეყნის საკეთილდღეოდ. კიდევ ერთხელ გილოცავთ „თბილისობას“, რომელიც არ არის მხოლოდ ქალაქის დღე. „თბილისობა“ არის დღესასწაული, სადაც ყველაზე კარგადაა გამოხატული თბილისის ხასიათი, მისი მრავალფეროვნება, სიჭრელე, სტილი და მიზანდასახულობა – იყოს მუდამ გამორჩეული ქალაქი, – განაცხადა კახა კალაძემ.

დედაქალაქის მერმა თბილისის თითოეულ საპატიო მოქალაქეს თბილისის სიმბოლური გასაღები, სიგელი და გულსაბნევი გადასცა.

ყველაზე მეტად გალაკტიონთან და „უცნობთან“ ასოცირდება.

9. თბილისი ყოველთვის გულით ესალმება კაცს, რომელსაც „თბილისის ქუჩებში ხეტიალი უნდა“ – **ჯამალ საფიავილი**, კომპოზიტორი, საქართველოს ჟურნალისტთა დამოუკიდებელი ფედერაციის წევრი, საქართველოს ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე, საქართველოს სახელმწიფო პრემიის ორგზის ლაურეატი, აკაკი წერეთლის პრემიის ლაურეატი, ღირსების ორდენის კავალერი. მის სახელს უკავშირდება არაერთი საავტორო კონცერტი, გამოშვებული აქვს სიმღერების ათი ალბომი.

10. და მაინც, ალბათ არავის უხეტილია თბილისის ქუჩებში იმდენი, რამდენიც ფოტოხელოვან **ბადრი ვადაძე** – რესპუბლიკის დამსახურებული ჟურნალისტი, ჟურნალისტთა ფედერაციის პრეზიდენტი „ოქროს ფრთა“ ლაურეატი, არაერთი ფოტოკრებულისა და წიგნის ავტორი, საქართველოსა და თბილისზე 18 საიმიჯო ალბომის ავტორი და გამომცემელი. გამომცემლობა „პალიტრა ლ“-თან ერთად, იგი არის პროექტ „ჩემი საქართველოს“ იდეისა და ფოტოების

სისტემების ზოგადი თეორიის ფუძემდებელი, ახალი ტექნოლოგიების, საქართველოს გაზის მეურნეობის განვითარების კონცეფციის ავტორი. ბატონი ილია საქართველოს გაზის დარგში პირველი მეცნიერებათა აკადემიური დოქტორია. იგი გახლავთ 32 გამოგონებისა და 98 სამეცნიერო ნაშრომის ავტორი და თანაავტორი. არის საერთაშორისო (აშშ) ინჟინერ-ენერგეტიკოსთა ასოციაციის წევრი,

შეკვეთილის ხელთ გაჯიხსება

ჭავჭავაძემ ზუგდიდში გააშენა უნიკალური ბოტანიკური ბაღი, რომელსაც ბაღალი არ ჰყავდა მთელს კავკასიაში, მაგრამ ბატონმა ბიძინამ გააკეთა გაცილებით მასშტაბური და მიზანმიმართული — დენდროლოგიური პარკი შეკვეთილში, სადაც რამდენიმე ასეული ჯიშის იშვიათი სილამაზის სამამულე ხეა განთავსებული. ეს ხეები მოსახლეობისაგან შეისყიდა ბატონმა ბიძინამ, ხოლო ხეების ტრანსპორტირებისას ვითომ „დაზიანებული ხიდები“, „გაოხრებული გზები“, „წაფერდილი ელექტროენერჯის ბომბები“ განაახლა, თვალის გასახარად გააკრიალა იქაურთა. ამასთან, სოლიდური ფინანსური დახმარებით (ხის საფასური) ასობით ოჯახმა ამოისუნთქა ეკონომიურადაც.

შეიძლება ბევრმა არც კი იცოდეს, რომ ოქრომრავალ კოლხეთში უხსოვარ დროში გიგანტური სალოცავი გვიმრის ხეები ზარბუნდენ, რომლებიც დროთა მსვლელობაში გადაშენდნენ, გახროვიდნენ, გაგვიმრუჭდნენ და აწველითაც ითიბება.

აკადემიკოს არნოლდ გეგეჭკორისგან, პროფესორ გიორგი ფარულავასგან თუ სხვათა გადმოცემით ვიცი, რომ გვიმრის ხეები ზელანდიაში ახლაც იზრდებიან პრეისტორიული ფაშვიანობით; ზღვისპირა ჭაობნარ ადგილას, გურიაში, დღესაც არის კუნძული დიდგვიმარონის სახელწოდებით, სადაც იმ პერიოდში არსებული ხე-გვიმრის უკანასკნელი ეგზემპლარები ხანძარს გადაუბუგავს.

სანდო არხით მივაწვდინე ხმა უამრავი საშვილიშვილო პროექტის სულსჩამდგმელ პიროვნებას საქართველოში — ბატონ ბიძინა ივანიშვილს, რათა ზელანდიიდან ჩამოეტანა ხე-გვიმრის რამდენიმე ეგზემპლარი თავისი დენდროლოგიური პარკისთვის, რათა სიმბოლურად აღდგოლიყო ის მითთაყამინდელი კოლხეთი, ის საქართველო, რომელიც ოდესღაც ამაღლებული და სწორუპოვარი იყო მთელს დედამიწაზე. ამ შეხმინებიდან 7-8 თვეც არ გასულა, და როგორც სანდო

წყაროებიდან ვგებულობ, დღეს ოცამდე ხე-გვიმრა შეკვეთილის დენდროლოგიური ბაღის ბინადარია.

ღიახ, ბატონი ბიძინა ივანიშვილის სახით გამოგვიჩნდა კაცი, რომელიც საშვილიშვილო საქმეებს აკეთებს, აღორძინებს სოფელს, ქალაქს, აღაშენებს ეკლესია-მონასტრებს, მობოშებულ სულს ანიჭებს ცათაფრენებს, ფლორას, ფაუნას, ბუნებას ზოგადად, როგორც ადრე, უფლის წესით და კანონით რომ სუფევდა, მაგრამ დესტრუქციული ძალები არ ისვენებენ, კვლავინდებურად ხის ტარგაჩრილი ნაჯახებით ჭრიან ჩვენს მაუკვდავებელ სიცოცხლის ხეებს.

ახლა კი ამ ყველაფერზე ტრიბუნას ვუთმობთ სულიერების მეცნიერებაში ხელდასმულს, მედიუმს ადამიანებსა და ცაბათობ-დმერთს შორის, წმინდა ნინოს ეკლესიის დეკანოზს, მამა მიქაელს (ბუკია):

„ — ოჯახი იგივე ხეშარადია.

გული და გონება ერთმანეთთან პარმონიულად, შეთანხმებულად მოუშობს. ჩვენდა სასიქადლოდ უნდა ითქვას, რომ ქალსა და მამაკაცს შორის არსებული ეს პარმონიული ბალანსი საქართველოში არასდროს დარღვეულა, რადგანაც საქართველო იყო ღვთისმშობლის წილხვედრი ქვეყანა. (მანამდე ამ ფუნქციას ასრულებდა აიუტ მეფეს და კირკე (ცირცვა). ესეც, ეტყობა, ერთგვარი კოდი იყო ქართველი კაცისთვის, რის გამოც განსაკუთრებული დამოკიდებულება ჰქონდა დედის მიმართ. ამიტომაც არის, რომ მართო ქართულად ჰქვია პლანეტას ჩვენსას დედამიწა. მიწისგან არის ადამიანი შექმნილი და შესაბამისად, ამიტომ ვუწოდებთ მას დედას. საქართველოში ყოველთვის იყო დედის კულტი. ეს აისახა ჩვენს მეტყველებაში ეტიმოლოგიურადაც: დედაენა, დედაბოძი, გუთნისდედა, დედასამშობლო და სხვა. სწორედ ამის დამსახურება იყო, ცოტა მოგვიანებით დედის

ერთგან, ბატონმა ბიძინა ივანიშვილმა კინემატოგრაფზე რომ გაამახვილა ყურადღება, მხოლოდ კინო არ უგულისხმია. კინოსთან ერთად იგი ჩვენს ყურადღებას მიაქცევდა ფერწერას, პოლიფონიას, ქორეოგრაფიას, სიტყვაკაზმულ მწერლობას. მოკლედ, ხელოვნების ზოგადად, რომელიც დღეს უკიდურესობამდე დაკნინებული.

რა ხდება „მწერალთა სახლში?“ იგი დღეს კულტურის სამინისტროს მიერ გაუქმების ნაცვლად ზეპირივილიგირებულია, გამოცხადებულია ქართული მწერლობის ერთადერთ ჭირისუფლად. ამ დროს ჭეშმარიტი მწერლები ჯაყოს ხიზნების მდგომარეობაშია. გარეგნულად, თითქოს, ყველაფერი წესრიგშია, ტარდება ღონისძიებები მწერალთა სახლის დარბაზში, კვლავდებურად მიდიან მწერალთა კავშირის თავმჯდომარეები ორშაბათობით პირველიდან სამ საათამდე კოლეგებთან შესახვედრად და მორჩა, ამით ამოიწურა მწერლობის, მწერლის სოციალურ-შემოქმედებითი პრობლემები. ამ დროს ე.წ. თავისუფლების მქადაგებელი კალამგირები, სინამდვილეში საქართველოს სახელმწიფო-

ებრივი მოშლისთვის დაქირაებული აგენტების დივერსიული მასკულატურა ითარგმნება და გამოშხურდება მთელს მსოფლიოში ქართველი ხალხის ბიუჯეტით ქართველი ხალხის მოსაკვდინებლად მორალურ-ფიზიკურად. აქ დიდი მიხვედრილობა არ უნდა, რომ ქართული მწერლობის სახელთ მოდრეიფე „მწერალთა სახლის“ „მწერლობა“ თხემით ტერფამდე მონოპოლიზებულია „ნაციონალების“ მიერ და ემსახურება მრავალსაუკუნოვანი ქართული მწერლობის დისკრედიტაციას მსოფლიოს თვალში...

კი, ბატონო, მოხდა მათი ლუსტრაცია, მაგრამ აუადსახსენებელი კოჰაბიტაციის შემწეობით, ნაციონალური სიმსივნე ჩაენერგა „ოცნების“ სხეულს და ამ ბაცილამ უამრავი ჯანსაღი „ორგანიზმი“ ჩაითრია... არადა, ადრე თუ გვიან კარზე მოგვიკაკუნებს 2024 წლის საპარლამენტო არჩევნები, რომელსაც გადამწყვეტი მნიშვნელობა ექნება ჩვენი ქვეყნისთვის, რადგან — ყარსის რუსეთ-თურქეთის ხელშეკრულების ვადები ამოწურულია და საქართველოს მომავალი ბურუსითაა მოცული.

წიგნიერი ქართველისთვის ცნობილია, რომ ეკატერინე

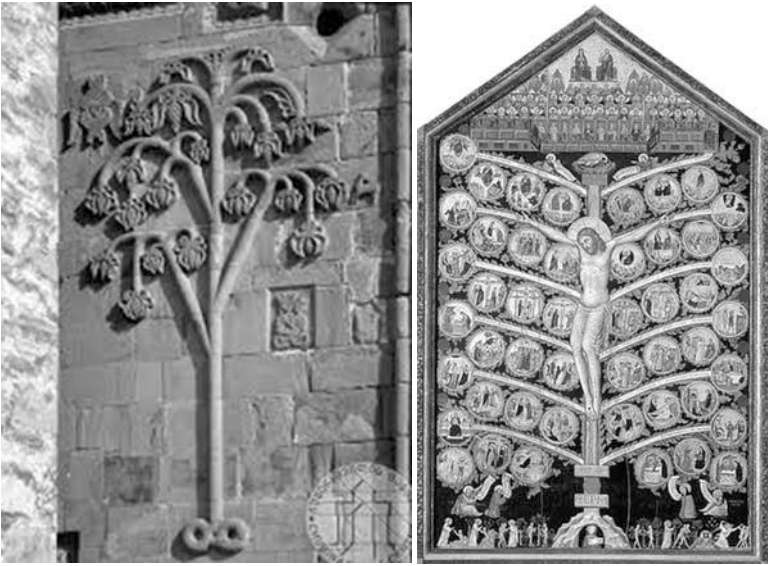
სვეტიცხოველი, ედემის ხელთ — ცნობად-ყოფადისა და სიცოცხლის მომინტებელი ორი ხე-ფენომენის ერთ ხედ, ერთ დედაბოძად შესინთეზების მისტერია, რომელიც იღუმალებს თითქოსდა ყველას თვალწინ მდებარე სიტყვაში — ოჯახი და რომელიც სინამდვილეში გაცილებით მეტისმოდცეულია — მარადიული სიცოცხლის საბრძანისი, სადაც კაცობრიული ორი საწყისი — მდედრი და მამრი ერთი შინაარსით იტვირთება, ერთ ჭეშმარიტებად შეგარსიანდება ხოლმე.

ოჯახი, პავლე მოციქულის თქმით, არის ეკლესია, როგორც ცოცხალი ორგანიზმი; ეკლესია — ეს არ არის მარტო შენობა, ეს არ არის მარტო პატრიარქი ან ეპისკოპოსი თუ მღვდელი, ეს არის ერთობა, კრებული. თვითონ ეკლესია ზომ სიტყვა კრებულს ნიშნავს, შემოკრებს, სადაც თავი, გონება ქრისტეა, რომელიც მართავს ამ ეკლესიას, რომელიც განაგებს მას და კანონს უწესებს. ასევე არის ოჯახიც — ოჯახი არის პატარა ეკლესია. მაქსიმე აღმსარებლის განმარტებით, ოჯახის თავი, ანუ გონება არის ქმარი და გული, ანუ გრძნობა — ქალი. შესაბამისად, ადამიანი ჯანმრთელი მაშინ არის, როცა

წილხვედრ ქვეყანაში დედამ რომ იქადაგა. ის, რაც ვერ შეძლეს ანდრია პირველწოდებულმა და სვიმონ (ქ)ანანაელმა, წმინდა ნინომ მოახერხა, დედის ბუნების მატარებელმა, სრულიად უმწყო გოგონამ. როგორც ფსალმუნში წერია: „არცა მსხვირბარკალნი მამაკაცი სინდეს უფალს“. წმინდა ნინომ ის შეძლო, რაც ვერავინ იხელიწიფა საქართველოში და თან ეს შეძლო ისეთ ქვეყანაში, რომელსაც თავისი სახელმწიფოებრიობა ჰქონდა, ჰყავდა თავისი მეფე და ჰქონდა თავისი რწმენაც. ძნელია, როცა ასეთ ქვეყანაში, ასეთ საზოგადოებაში მიდიხარ და ახერხებ იმას, რასაც ჰქვია მთელი ერის მოქცევა. ეს იყო დედის კურთხევი, დედა ღვთისმშობლის და უფლის ძალმოსილებით, რასაკვირველია.

რაც შეეხება ცოდვას, იგი ზომ იმ აკრძალული ხის ნაყოფის გემოს ხილვით, მიღებით შემოვიდა ჩვენში, მაგრამ თვითონ ხემ შვა მერე სიცოცხლეც, ანუ ჯვარცმა. ჯვარი მანამდე სამარცხვინო, სადამსჯელო იარაღად იყო მიჩნეული, თუმცა იესო ქრისტემ ის გახადა ხსნის სახსარ-ღონედ. შესაბამისად, სიცოცხლის მომინტებელ, ცხოველყოფილად იქცა ის ჯვარი. იმიტომ, რომ, ვინც იმ

ზოგადსამეაროსეული მნიშვნელობა. ერთ ეკლესიაში კი არა, სხვადასხვა ეკლესიაში უნდა მოძრაობდეს იგი, დასვენდეს, როგორც ჩვენი უნიკალური ხატი სულელები. მიმანჩია, რომ საქართველოს გამთლიანებას ეს განსაკუთრებულად შეუწყობს ხელს. ეს იქნება დედის კალთის გადაფარება მთელს საქართველოზე“.

რაც შეეხება ბატონ ბიძინა ივანიშვილის ფენომენს, შეკვეთილში მის მიერ სულშობიერული უნიკალური დენდროლოგიური პარკის, მას მსოფლიოში ანალოგი არ ეძებნება. თავისი ნატურით ბატონი ბიძინა დიდი ფსიქოლოგია, იგი ზედმიწევნით ენათესავება სკანდინავიელ დრუიდებს, რომელთა სწავლებით თითოეული ხე რაღაც ადამიანს თვითნებურად ანიჭებდა ადამიანს და რაღაცნაირად დედობით ქართული მითოლოგიით; და რაღაცნაირად ხე სვეტიცხოველი თეოლოგიურად; და რაღაცნაირად ხე იგივე ქრისტეა, იგივე მარია დღისმშობლის წილხვედომილი ქვეყანა — საქართველო, მათზე მზრუნველობით ბატონი ბიძინა ივანიშვილი დაჭიდებულია უდიდეს მამულიშვილურ საქმეს — საქართველოს უკვდავების საქმეს.

მე ცოტათი ზემოთ შემთხვევით არ მოხსენებია უდაბნოების შემკავებელი კაკლოვანი ხე ფსტა. აი, რას ვკითხულობთ ვიკიპედიაში: „ლათ. Pistacia — მცენარის გვარში 20 სახეობაა. ბუნებში და ხეობა. ველურად იზრდება. საკმლის ხე, ანუ კევის ხეც ჰქვია. საქართველოში გვხვდება ფსტა (ლათ. ისტაცია ვერა).“

ჩვენ ამ თემას „საერთო გაზეთის“ წინა ნომრებშიც შევეხეთ წერილში „მსოფლიოს მერვე საოცრება“, აქ კი შეგვიძლია დავსძინოთ, რომ საქართველოშივეა შექმნილი უნიკალური პრეპარატი „ბიორაგი“ (ავტორი აკადემიკოსი რამაზ გახაკიძე), რომელსაც შესწევს უნარი ნებისმიერ მცენარეს მიანიჭოს გასაოცარი ცხოველმყოფელობა. მაგალითისთვის, ჩვენს მიერ ისედაც გამორჩეულ ფსტას გაუორმაგოს, გაუსამაგოს ფესვები და აქციოს მილიონობით ჰექტარი დედამიწისეული უდაბნოების გარდამქმნელ, გამამიწიანებელ, გადამრჩენ ხე-საოცრებად, ხემარადად.

აი, სად გამოჩნდება ბატონი ბიძინა ივანიშვილის ჯერეთ პატრონული ფენომენი ზოგადკაცობრიულ ძალისხმევად.

გური ოტობანია, მწერალი

თუ საპარტიო უხსოვრი ვალუტის შემოღება გაგრძელდება, ლარი სტაბილური იქნება

7 83.

არა მარტო იმით იღებენ, რომ ვალუტის გადამცვლელი პუნქტები გააჩნიათ, არამედ მათი ძირითადი საქმიანობა ბიზნესისთვის თანხების კონვერტირებაა. გარდა ამისა, თქვენ იცით, რომ კომერციულ ბანკებში ვალუტის კურსი მნიშვნელოვნად განსხვავდება საეკონომიკური კურსისგან. სწორედ კურსის სხვაობით აკეთებენ ისინი ძირითადად, ფულს მწარმოებელს. ეს მათი საქმიანობის მნიშვნელოვანი ნაწილია. ყველაფერს ისე წარმართავენ, რომ მათი ბიზნესის ამ ნაწილში წაგებულნი არ დარჩნენ. ეს ყოველივე ლარის კურსზე გავლენას ახდენს მაშინ, როდესაც კომერციულ ბანკებს უცხოური ვალუტა აკლიათ. ჯერჯერობით, კომერციულ ბანკებს ძალიან დიდი რაოდენობით უცხოური ვალუტა აქვთ. ამიტომაც არის, რომ კურსი, მეტ-ნაკლებად, სტაბილურია. თუ საქართველოში უცხოური ვალუტის შემოღება გაგრძელდება, ლარი სტაბილური იქნება. მაგრამ თუ უცებ რუსებმა საქართველოდან წასვლა გადაწყვიტეს და თავიანთი თანხები გაიტანეს, მაშინ ლარს უკვე ძალიან სერიოზული პრობლემა შეექმნება. საქართველოს მთავრობის პოზიციით თუ ვიმჯდებით, ასეთი საფრთხე არ გვემუქრება, მაგრამ თავად ადამიანების განწყობამ და სურვილმა, რომ რუსები აქედან წავიდნენ, შესაძლებელია, მათ სხვა ქვეყანაში გადაბარებისკენ უბიძგოს. თუ ეს მოხდება, ბუნებრივია, ისინი თავიანთ საბანკო ანგარიშებსაც დახურავენ და ფულსაც წაიღებენ. ეს კი ლარისთვის ძალიან სერიოზული დარტყმა იქნება.

— ანუ, ამ კონტექსტში რუსეთ-უკრაინის ომმა ჩვენს წისქვილზე დაახსნა წყალი?

— სხვისი ომი ყოველთვის ყველას წისქვილზე ასხამს წყალს, მათ შორის, არა მარტო საქართველოს, არამედ იმ ქვეყნებს, რომლებიც ყოფიან იარაღს, მემორა ქვეყნებს სესხებს აძლევენ და ა.შ. დიახ, სხვის ომზე ყოველთვის ყველა ხელს ითბობდა და ითბობს.

— ბოლო თვეებია, ევრო საგრძობლად უფასურდება. რა საფრთხეების შემცველია ეს ტენდენცია?

— ევროს გაუფასურება ევროპის ეკონომიკაში ძალიან სერიოზული პრობლემებით არის გამოწვეული, რაც მათ რუსეთმა ენერგომატარებლებზე მიწოდების შეზღუდვით შეუქმნა. გარდა ამისა, ევროპაში უკვე შეინიშნება ტენდენცია — იქაური წარმოებები იმ ქვეყნებში გადააქვთ, რომლებიც ენერგო-რესურსებით უკეთ არიან მომარაგებულნი. გარდა ამისა, კიდევ ერთი ფაქტორი, ეს გახლავთ ძვირი ენერგორესურსები, ცხოვრების გაძვირება. ფაქტობრივად, ევროპის ეკონომიკისთვის ძალიან სერიოზული ზიანის მიყენება ევროს კურსზე აისახა. ეკონომიკური და, ბუნებრივია, სხვა ფაქტორებიც, როგორცაა თავად ევროკავშირის ერთიანობის ნგრევა, ამ ყველაფერზე უარყოფითად აისახება. გამოიცხადდა არ არის, რომ ევროკავშირი რამდენიმე ქვეყანამ დატოვოს და, საბო-

ლოო ჯამში, იგი დაიშალოს. ამ შემთხვევაში, ევრო საერთოდ გაქრება და დოლარი თავის ძველ პოზიციებს დაიბრუნებს. ანუ, ამ პოლიტიკურ პერიპეტებში, გლობალურ ბრძოლაში, ბუნებრივია, ქართველი ხალხი ფიქრობს: რაში დააბანდოს ფული. ჯერჯერობით, როგორც ჩანს, დოლარი მაინც არის მყარი საერთაშორისო სარეზერვო ვალუტა, ხოლო რა მოუვა უახლოეს პერიოდში ევროს, ეს საკითხი ძალიან დიდი კითხვის ნიშნის ქვეშ დგას.

— ევროპას ენერგეტიკული კრიზისი აქვს, მისი ეკონომიკა მცირდება.

— დიახ, ასეა. ვარაუდობენ, რომ ევროპის ეკონომიკის ზრდა 5%-ით შემცირდება. ეს ძალიან სერიოზული ვარაუდია. ვრცელდება ხეობი მის შესახებაც, რომ რუსეთის მიერ წარმოებულ რიგ საქონელზე სანქციები მოიხსნას. მაგალითად, სასუქზე. ევროპა სასუქის გარეშე ხომ ვერაფერს აკეთებს. პლუს ამას, მიტინგებზე რომლებიც ევროპის ქვეყნებში ტარდებოდა, მოითხოვდნენ: „ჩრდილოეთი ნაკადი-2“-ის გახსნას, ამუშავებას და რუსული გაზის მიწოდებას. სიმართლე გითხრათ, ამჟამად ევროპის დეინდუსტრიალიზაცია მიმდინარეობს. ფაქტობრივად, რუსეთის იაფი ენერგომატარებლები სერიოზულ ევროპაში არა მარტო თავისი ეკონომიკა წასწია წინ, არამედ მისი საქონელი კონკურენტუნარიანი იყო. ახლა ძვირი თხევადი აირი, ბუნებრივია, წარმოების ხარჯებს გაზრდის და ევროპის საქონელს ნაკლებ კონკურენტუნარიანს გახდის. ფაქტობრივად, ევროპის ეკონომიკა ძალიან ცუდ დღეშია.

— ქალბატონო ლია, ადგილობრივი წარმოების განვითარებაზეც მინდა გკითხოთ: წელს გელზები პროდუქციას ვერ ვიღიან, რადგან ფასი თვითღირებულებაზე დაბალია. გამოდის, რომ ადგილზე წარმოებას აზრი არ აქვს და ჩვენ მაინც იმპორტზე ვართ დამოკიდებული?

— საქმე ის გახლავთ, რომ ყველა ქვეყანას, ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის წესების თანახმად, შეუძლია ადგილობრივი ბაზარი დაიცავს. მათ პროტექციონისტური ზომები უნდა გაატარონ. მაგალითად, საქონელი, რომელიც საქართველოში იწარმოება და, ამავდროულად, უცხოეთიდანაც შემოდის, შეიძლება დაცული იყოს იმით, რომ იმპორტირებულ საქონელზე საბაჟო გადასახადი გაიზარდოს. ანუ, იმპორტირებული საქონლის ფასი ადგილობრივი მწარმოებლისათვის ხელსაყრელ ფასს მიუახლოვდეს. საქართველოს შეუძლია ეს გააკეთოს, მაგრამ ასე არ იქცევა. ანუ, ჩემთვის გაუგებარია, რატომ ვერ ხერხდება ადგილობრივი ბაზრის დაცვა — ეს განპირობებულია შიშით, უცოდინრობით, ვიღაცის აზრის გათვალისწინებით თუ კიდევ სხვა მიზეზით, არ ვიცი. მაგრამ ფაქტია, რომ ადგილობრივი ბაზრის დაცვა შესაძლებელია. თუმცა, იგი, სამწუხაროდ, აბსოლუტურად, დაუცველია.

თამარ შველიძე 555 23 28 24

ჯვარს ცხოველი რწმენით ეხება, ყველა ცოცხლდება. სამოთხეში ორი ხე იყო — ხე ცნობად-ყოფადისა და ხე სიცოცხლისა — უკვდავებისა. პირველი ხის ნაყოფი რომ იგემა ადამამ, ცოდვით დაცემული განიდევნა სამოთხიდან, რათა იმ მქორე ხის ნაყოფიც არ ეჭამა და მარადიულ ცოდვაში არ დარჩენილიყო, ანუ არ ყოფილიყო უკვდავი ცოდვილი.

ხე ჩვენთვის ძალიან ბევრი რამით არის მნიშვნელოვანი. აი, მაგალითისთვის, არის ასეთი გამოთქმა, რომ ხე ფესვებით იზომება. ამ თვალსაზრისით ჩვენ, ქართველებს, ძალიან დიდი ფესვები გვაქვს. უდაბნოში ყოფილა რაღაც მცენარე, რომელიც მიწის ზედაპირიდან ერთი მეტრია და 26 მეტრის ფესვები ჰქონია. მგონი გორგორა ჰქვია, ქარქვეტა. შეხედეთ ფრაზას: „ფეხი მთებზე დასდგას ქვეყანად, ტინურად დამტკიცებული, ვითა ქარქვეტა ქართაგან არ იქმნას, მოტაცებული“. აბა, მესხურად ნახე — ჯახი ჰქვია — Перекаати-поле, იპპომორატრუმ ცრისპუმ, Конский фенхель“.

მოგვიანებით ჩავუღრმავდები ქარქვეტას ბოტანიკურ მონაცემებს. იგი ბალახოვანი მცენარე აღმოჩნდება — საქსაული, უდაბნოთა ერთ სხეულად მკონავი, ქვიშროვანების შემკავებელი ენერგია. მერე იმასაც გაეარკვევ, რომ გაცილებით ცხოველმყოფელი ყოფილა ამ მხრივ კაკლოვანი მცენარე ფსტა, მას 35-40 მეტრის ფესვები ჰქონია და უდაბნოთ შემკავებელ ცოცხალ ძალადაა მიჩნეული.

„ — იგი, ამავდროულად, სვეტიცხოველიცაა, — განაგრძობს ჩემი მოძღვარი მამა მიქაელი, — მარადიულობის სიმბოლო, სიცოცხლის მომტანი ცისიერი წყალობა, სადაც არის დაუნჯებული კვართი უფლისა. სხვათა შორის, კვართთან მიმართებაში არის ასეთი მამათა სწავლება,

ჯაშუაზის ხელფასები, ჰონორარი და სასჯელი

უკვე დიდი ხანია, ცნობილია, რომ ჯაშუაზის სამყაროში საზღვრები იმდენად გადარეცხილია, რომ რთულია თეთრისა და შავის გარჩევა. მოლაღატებები ყოველთვის როდი იწვევენ კოლეგებში ზიზღს, არც საიდუმლო ინფორმაციის მოწინააღმდეგისთვის გადაცემა უთხრის ყოველთვის ძირს ნაციონალურ უსაფრთხოებას.

მაგალითად, თავის მემუარებში ჰიტლერის დაზვერვის შეფი ვალტერ შელენბერგი წერს, რომ ომის მსვლელობის დროს აპონიის ელჩმა ონოდერამ, რომელიც შეთავსებით აპონიის საიდუმლო სამსახურის თანამშრომელიც იყო, სტოკჰოლმში მოაწყო დაზვერვის მონაცემების ბირჟა, სადაც

ბელგებდა, ამ „ხუთეულიდან“ ერთი — ენტონი ბლანტი არ დაუპატიმრებიათ, იგი ელიზაბეთ II-ის ნათესავი გახლდათ და კვლავინდებურად სამეფო სურათების გალერეის მთავარი ინსპექტორი იყო.

დაზვერვის ზოგიერთი ოფიცერი მოწინააღმდეგის მხარეზე გადასვლის გადაწყვეტილებას იღებს ჩვეულებრივი მოკვდავებისთვის სრულებით გაუგებარი მიზეზების გამო. გადამწყვეტ როლს ფული ასრულებს არა იდეოლოგია. ფული — ეს ყველაზე გასაგები და ადვილად სტრუქტურული სტიმულია, იდეალისტს კი ყოველთვის შეუძლია გადაიფიქროს...

და რადგან არსებობს სამუშაო და ფული, რომლისთვისაც

ცენტრალური სადაზვერვო ბიუროს მაღალი თანამდებობის პირი ოლდრიჩ ეიმსი 1994 წელს გამოააშკარავეს, იგი საბჭოთა დაზვერვისთვის 9 წელი მუშაობდა. ამისთვის მან 2,5 მლნ აშშ დოლარი მიიღო.

გამომიების ფედერალური ბიუროს კიდევ ერთი თანამშრომელი ერლ ედვინ პიტსი 1996 წელს დააპატიმრეს. 1997 წელს მან თავი დამნაშავედ ცნო და განაცხადა, რომ 1987-1993 წლებში რუსეთის მხარეს ნაციონალური უსაფრთხოების საკითხებთან დაკავშირებულ მასალებს გადასცემდა. რუსეთის ბიუჯეტიდან გადაუხადეს 224 ათასი რუბლი.

უფრო ნაკლებს უზღიდნენ ამერიკის არმიის ოფიცრებს. აშშ-ის არმიის პოლკოვნიკი ჯორჯ ტროფიმოვი ყველაზე მაღალი თანამდებობის ამერიკელი სამხედრო პირია, ვინც ჯაშუაზისთვის დააპატიმრეს. იგი 25 წლის განმავლობაში თანამშრომლობდა ჯერ სანჯოთა, შემდეგ კი რუსულ დაზვერვასთან. 1969 წელს იგი დანიშნეს სამხედრო დაზვერვის ნიურნბერგის განყოფილების უფროსად. სწორედ აქ გადაიბირა იგი რუსეთის მართლმადიდებელი ეკლესიის მიტროპოლიტმა ირინეიმ.

ტროფიმოვი რუსულ მხარეს აშშ-სთვის ცნობილი საბჭოთა კავშირისა და ვარშავის ხელშეკრულების ქვეყნების თავდაცვისუნარიანობის შესახებ გადასცემდა ინფორმაციებს. ამისთვის 250 ათასი აშშ დოლარი გადაუხადეს. მას გადაეცა წითელი დროშის ორდენი და სამუდამო პატიმრობა მიესაჯა.

საბჭოთა და რუსული დაზვერვა მარტო ოფიცრებთან კი არა, ჯარისკაცებთანაც მუშაობდა.

1996 წლის თებერვალში დააპატიმრეს რობერტ სტეფან ლიპკა, ნაციონალური უსაფ-

რთხოების სააგენტოს თანამშრომელი. იგი ვაშინგტონში იყო მივლინებული 1964-67 წლებში და ყოველ კვირას საბჭოთა საელჩოს აწვდიდა იმ ინფორმაციას, რომელიც თეთრი სახლისთვის მზადდებოდა.

1998 წლის ოქტომბერში გამომიების ფედერალურმა ბიურომ მოსკოვის სასარგებლოდ ჯაშუაზის გამო დააპატიმრა ნაციონალური უსაფრთხოების სააგენტოს ყოფილი სერჟანტი დევიდ შელდონ ბუნი, რომელიც 1988-91 წლებში საბჭოთა დაზვერვას ზესაიდუმლო ინფორმაციას აწვდიდა ამერიკული ტაქტიკური რაკეტებისა და აშშ-ის რადიოელექტრონული დაზვერვის შესახებ. ოთხი წლის განმავლობაში მას 60 ათასი დოლარი გადაუხადეს.

რუსები — უმადლესი ლიბა

ცივი ომის ისტორია აჩვენებს, რომ ამერიკელები მხოლოდ მაღალი დონის სამხედრო ოფიცრების გადაბირებას ახერხებდნენ, რადგან ჯარისკაცებთან და სერჟანტებთან საერთო ენას ვერ პოულობდნენ.

2006 წლის 9 აგვისტოს მოსკოვის სამხედრო სამხარეო სასამართლომ რუსეთის სპეცსამსახურების პოლკოვნიკ სერგეი სკრიპალს 13 წლით პატიმრობა მიუსაჯა. იგი დიდი ბრიტანეთის დაზვერვისთვის მუშაობდა.

მიხს ოლდრიჩი

ცნობილია, რომ იგი MI6-თან 90-იანი წლების მეორე ნახევრიდან თანამშრომლობდა, როცა ხანგრძლივ მივლინებაში იმყოფებოდა საზღვარგარეთ. 8 წლის განმავლობაში მას 100 ათასი აშშ დოლარი გადაუხადეს.

რუსეთის უშიშროების ფედერალური ბიუროს სასაზღვრო სამსახურის პოლკოვნიკს იგორ ვილკოვს 2004 წელს 10 წლით თავისუფლების აღკვეთა მიესაჯა ესტონეთის სასარგებლოდ შპიონაჟის გამო. 2001-2 წლებში მას ამისთვის ესტონეთის ბიუჯეტიდან გადაუხადეს 1000 აშშ დოლარი.

ყველაზე მაღალანაზღაურებადი აგენტი ალექსანდრ ზაპოროსკი იყო, რუსეთის ფედერაციის საგარეო სამსახურის ყოფილი ოფიცერი.

ზაპოროსკი საგარეო კონტრდაზვერვის სამმართველოში მუშაობდა. 1994 წელს დააწინაურეს და საგარეო კონტრდაზვერვის ამერიკის განყოფილების უფროსის მოადგილედ დანიშნეს. მისი მოღვაწეობის სფეროში შედიოდა ლათინური ამერიკის ქვეყნები. 1997 წელს იგი თადარიგში გავიდა და ამერიკაში გაემგზავრა. 2001 წელს დააპატიმრეს მოსკოვში და 18 წელი მიუსაჯეს. ამერიკის სასარგებლოდ თითქმის 7 წელი მუშაობდა. გადაუხადეს 500 ათას აშშ დოლარზე მეტი.

ნებისმიერი ქვეყნის სასარგებლოდ ჯაშუაზური მუშაობა დიდი საფრთხეების შემცველია, რადგან ამისთვის სასჯელი სხვადასხვა ქვეყანაში სხვადასხვაა — ამერიკაში უვადო პატიმრობა, რუსეთში — 20 წელი... არავინ იცის, როგორ აისახება მზვერავის „ჩავარდნა“ მისი ოჯახის წევრებზე. მათ მშვენივრად იციან, რაზე მიდიან, მაგრამ ჯაშუაზები ყოველთვის იყვნენ და, ალბათ, ყოველთვის იქნებიან...

მოამზადა
ბელა გველმინანა
568 90 81 22

რობერტ ლიპკა

მთავარი მოთამაშეები იყვნენ გერმანია, სსრკ, იტალია და დიდი ბრიტანეთი...

თავიდან ონოდერა ცვლიდა საკუთარი აგენტების მიერ მოპოვებულ ინფორმაციას, რომლებიც ვიშიში, რომში, ბელგრადსა და ბერლინში იყო მოპოვებული, თანაბარი ღირებულების სხვადასხვა ქვეყნების დაზვერვის მასალებზე. შელენბერგის მტკიცებით, რუსები ყველაზე სწრაფად და აქტიურად მოქმედებდნენ. დიდი ბრიტანეთიდან მიღებული მასალებიდან ნათელი იყო, რომ რუსებს ამ ქვეყნის უმაღლეს ემელონებშიც ჰყავდათ აგენტები.

სრულიად შესაძლებელია, რომ შელენბერგს მხედველობაში ჰქონდა კემბრიჯის ხუთეულის ინფორმაცია. სხვათა შორის, მისი გამოაშკარავებისა და მოსკოვში ბერჯისის, მაკლინისა და ფილბის გაქცევის შემდეგ, ბრიტანელი მწერალი გრემ გრინი, რომელიც თავადაც MI6-ის თანამშრომელი იყო, კომფილბისთან მეგობრობას აგრ-

გიზდიან, ესე იგი ეს ბიზნესი კიდევ ერთი სახეობაა...

ბალახდელი — რუსეთის დაზვერვა

ამერიკის სპეცსამსახურების უმაღლესი თანამდებობის პირებისთვის რუსეთის სასარგებლოდ გაწეული სამუშაოს ანაზღაურება ქვეყნის ბიუჯეტს ძვირი სულაც არ დაუჯდა (საუბარია 90-იან წლებზე).

ყველაზე ნაკლები ჰაროლდ ნიკოლსონს გადაუხადეს, რომელიც ცენტრალური სადაზვერვო ბიუროს საწვრთნელი ცენტრის უფროსი გახლდათ. იგი რუსეთის დაზვერვისთვის 1994-1996 წლებში მუშაობდა. ნიკოლსონმა ამისთვის 120 ათასი აშშ დოლარი და 23-წლიანი სასჯელი „მიიღო“.

გამომიების ფედერალური ბიუროს ოფიცერი რობერტ ჰანსენი კავებესთვის 1985-2001 წლებში მუშაობდა. მას 600 ათასი დოლარი გადაუხადეს, ერთ-ერთ უცხოურ ბანკში კი 800 ათასი აშშ დოლარი ჩაურიცხეს.

მართლმადიდებლობასთან ბრძოლა ბოლშევიკებმა ხელისუფლებაში მოსვლის პირველივე დღიდან დაიწყეს. დაპირისპირება არა მარტო იდეოლოგიურ, არამედ აშკარა პოლიტიკურ ხასიათს ატარებდა. კომუნისტების მთავარი მიზანი საზოგადოებაში ეკლესიის ავტორიტეტის მოსპობა და მის ნაცვლად ათეისტური იდეოლოგიის დამკვიდრება იყო. 1918 წლის 1-ელი იანვრიდან სკოლებში გაუქმდა ყველა რწმენის საღვთო რჯულის მასწავლებლის თანამდებობა, ანუ მმართველობის პირველივე თვეებში ბოლშევიკებმა ეკლესიას ფინანსური ბაზა გამოაცალეს, ხოლო სკოლებში საღვთო სჯულის გაუქმებით, მომავალი თაობის ათეისტურ პრინციპებზე აღზრდას ჩაუყარეს საფუძველი. გასაბჭოებიდან ორი თვის შემდეგ, 1921 წლის 15 აპრილს, საქართველოს რევკომის მიერ გამოცემული სპეციალური დეკრეტით საქართველოს მართლმადიდებლური ეკლესია ფაქტობრივად კანონგარეშედ გამოცხადდა. დეკრეტის მიხედვით: „არც ერთ საეკლესიო და სარწმუნოებრივ საზოგადოებას არა აქვს უფლება, იქონიოს საკუთრება. მათ

ზიკურად უსწორდებოდნენ. გასაბჭოებამდე საქართველოში 1600-მდე სასულიერო პირი მოღვაწეობდა. 1923 წლის აპრილში მათი რიცხვი 500-მდე შემცირდა. ზესტაფონში წმინდა დავითისა და კონსტანტინეს სახელობის ეკლესიის დეკანოზს გიორგი ფერაძეს კომკავშირელი აქტივისტები სახლში შეუვარდნენ და მრევლის წინაშე ღვთის მგობელი სიტყვით გამოსვლა მოსთხოვეს. დეკანოზი დათანხმდა. როდესაც აქტივისტებმა მრევლი მოიყვანეს, გიორგი ფერაძემ ქრისტეს მოძღვრების ქადაგება დაიწყო. ამის საპასუხოდ კომუნისტებმა დეკანოზი ხიშტების კვრით მდინარე ყვირილაში ჩააგდეს და თოფებით ჩაცხრილეს. ჭყონდიდის ეპარქიის მღვდელმსახურს, ერმალო ჩიმაკაძეს კომუნისტებმა ძალით გაპარსვა დაუპირეს. როდესაც

ბოლშევიზმი და საქართველო

არა აქვთ იურიდიული პიროვნების უფლება, საქართველოში არსებული საეკლესიო და სარწმუნოებრივ საზოგადოებათა მთელი ქონება გამოცხადებული სახალხო კუთვნილებათ“. მოგვიანებით, ოცდაათიანი წლებში, პირწმინდად გაძარცვული ეკლესიებიდან ჯართისთვის ზარების ჩამოსხნა დაიწყო. ეკლესიის წინააღმდეგ შეტევაში საქართველოში საშინელი ხასიათი მიიღო. არც ერთ საბჭოთა რესპუბლიკაში ამ ბრძოლას არ ჰქონია ისეთი დამანერგველი შედეგი, როგორც ამას საქართველოში ჰქონდა. ქართველი კომუნისტები ანტირელიგიურ ფრონტზე რადიკალიზმს იჩენდნენ და სამღვდლოებს დაუნდობლად უსწორდებოდნენ. მორწმუნეების თვალწინ იარაღს ესროდნენ ეკლესიის გუმბათზე აღმართულ ჯვარებს, მირონით იწმენდნენ ჩექმებს, ამტვრევდნენ ხატებს. ლეჩხუმში ადღვომის დამეს მორწმუნეთათვის ხელის შეშლის მიზნით კომუნისტმა აქტივისტებმა ლაილაშის ეკლესია დაწვეს. ჭიათურის რაიონის სოფელ ჩხირიულში, პარტკომის ინსტრუქტორმა შუკაკიძემ რელიგიის უძღურების დასამტკიცებლად, ხალხის თვალწინ ეკლესიის ეზოში მაუზნით დახვრიტა ხატები. მასობრივი ხასიათი მიიღო სასულიერო პირების დევნა. მღვდლებს აშინებდნენ, სცემდნენ, ძალით კრეჭდნენ და ფი-

საც მაკრატელი მიადეს, სასულიერო პირს გული გაუსკდა და გარდაიცვალა. ხოლო კომუნისტებმა მამათა მონასტერში შეკრებილ ხალხს მოსთხოვეს, დაეხოქათ და პარტიის ერთგულებაზე დაეფიცათ. მონასტრის წინამძღოლმა არქიმანდრიტმა შიომრეულს მიმართა, არ შეეხრებინათ ათეისტების მოთხოვნა. ამის გამო კომკავშირლებმა იგი ხალხის თვალწინ ძალდატანებით გაკრიჭეს. მასობრივი ხასიათი მიიღო მართლმადიდებლური ტაძრების დაკეტვა. ეკლესიების დახურვაში, მზრებს შორის სოციალისტური შეჯიბრებები ეწყობოდა. კომუნისტები მთელი ქვეყნის მასშტაბით რელიგიის საჯარო გასამართლების პროცესებს აწყობდნენ. პროცესზე განსასჯელის საკამი ცარიელი იყო. ასამართლებდნენ არა რომელიმე კონკრეტულ სასულიერო პირს, ან ღვთისმსახურთა ჯგუფს, არამედ რელიგიას და, კერძოდ, მართლმადიდებლობას მთლიანად. ღია სასამართლო პროცესები საერთო პროპაგანდის ნაწილს წარმოადგენდა, სადაც მოსახლეობის ფართო მასებისთვის რელიგიის „თვალთმაქცი“ სახე უნდა ეჩვენებინათ. განსაკუთრებულ აგრესიას კომუნისტები წმინდანთა ნეშტების მიმართ იჩენდნენ. ბოლშევიკები ლენინის მითითებას ასრულებდნენ, რომელიც საძვალეების გახსნას და მათ საჯარო

გამოფენას მოითხოვდა: „ვაჩვენოთ, თუ რით იყო გატენილი მღვდლების მიერ ეს ფიტულები, ვაჩვენოთ, თუ რა განისვენებდა, რანაირი წმინდანები იყო ამ მდიდარ საწინაწინებში, რასაც ასე მრავალი საუკუნე მოწინებთ ვთავაზობოდა ხალხი და რისთვისაც ატყავდნენ უბრალო ხალხს ეკლესიის მსახურნი. მარტო ეს იქნება საკმარისი იმისთვის, რომ რელიგიას ჩამოვაშოროთ მრავალი ათასი ადამიანი“. 1923 წელს ქუთაისში რელიგიის მორიგი გასამართლება შედგა, სადაც დაადგინეს, რომ გაეხსნათ მოწამეთას მონასტერში დაცული წმინდანების: კონსტანტინესა და დავითის წმინდა ნაწილები. წმინდა კონსტანტინესა და დავითის ნეშტები კომკავშირლებმა მონასტრიდან გამოიტანეს და ეზოში შეკრებილი ხალხის თვალწინ მათ ღემონსტრირებას შეუდგნენ. ამ მოვლენას გაზეთმა „კომუნისტმა“ 1923 წლის 23 და 27 თებერვალს ორი წერილი მიუძღვნა, სადაც დეტალურად გააცნო მკითხველს მოწამეთას საძვალეს გახსნა: „...ყველას შეუძლია დანახოს ის „უხრწელი“ გვაგები, რომლითაც გარყვნილი სამღვდლოება საუკუნოების განმავლობაში ჩვენს მამა-პაპათ შეუბრალებლად ატყუებდა და სძარცვავდა ხალხს. რას ვხედავთ „უხრწელი“ ნეშტის მაგივრად. ცარიელი ძვლები, რომელსაც ხორცის ნატამა-

ლიც არა აქვს“. წმინდანთა ნეშტი კომუნისტებმა მოწამეთას მონასტრიდან ქუთაისში ჩამოიტანეს და ქალაქის ქუჩებში ორი კვირის განმავლობაში ურმით დაატარებდნენ. იგივე მოხდა ნიკორწმინდაში, სადაც ნიკორწმინდის თემის კრებაზე ტაძრიდან წმინდა ნიკოლოზის მკლავი გამოიტანეს და საჯაროდ დაწვეს... წმინდა ნაწილები გაიხსნა სიღნაღის მახრის სოფელ ბოდბისხევში, ხარაგაულის მახრის სოფელ მელისკარში და კახორაში, ზუგდიდის მახრის სოფელ ყულისკარში. 1923 წელს საქართველოს სახალხო კომისართა საბჭომ დაკეტული ეკლესიების საყოფაცხოვებო ობიექტებად გადაკეთებისათვის 5 მილიარდი მანეთი გამოყო. ყველაზე ხშირად ტაძარს კლუბად, საწყობად და თეატრად იყენებდნენ. თბილისში ნაძალადევის რაიონის ეკლესია აბანოდ მოაწვეს, დაბა წყნეთში პურის საცხობი გახსნეს. აფხაზეთში ახალი ათონის მონასტერი არასრულწლოვანთა კოლონიად გადაკეთეს. დიდძალ ეკლესიაში კი სასაკლავო გახსნეს, სადაც პირუტყვის პირდაპირ საკურთხეველთან ატყავდნენ. კომუნისტებისთვის ნათელი გახდა, რომ მხოლოდ უხეში ძალის გამოყენებით ეკლესიასთან ბრძოლა შედეგს არ გამოიღებდა. საბჭოთა კავშირში მოქალაქეთა უდიდესი ნაწილი მორწმუნე იყო და ხელისუფლების ანტირელიგიურ პოლიტიკას მხარს არ უჭერდა. საჭირო იყო ახალი ტაქტიკის შემუშავება, რომელიც ძალისმიერ მეთოდებთან ერთად, პროპაგანდის გააქტიურებას გულისხმობდა. ავტორიტეტის მეშვეობით კომუნისტები ხალხის ცნობიერებაში ეკლესიური ფასეულობების სრულ ლიკვიდაციას და ქვეყანაში ათეისტური აზროვნების დანერგვას ცდილობდნენ. ამ მიზნის მისაღწევად, 1925 წელს მოსკოვში მებრძოლ უღმერთოთა კავშირი შეიქმნა, რომელსაც ძველი ბოლშევიკი მინეი ისრაელის-ძე გუბელმანი (იაროსლავსკი) ხელმძღვანელობდა. უღმერთოების წესდებაში ორგანიზაციის მიზნები ნათლად და

გასაგებად იყო ჩამოყალიბებული: უღმერთოები თავის მიზნად ისახავენ რელიგიის სრულ მოსპობას, მშრომელების განთავისუფლებას რელიგიური ბორკილებისაგან. იბრძებიან რა რელიგიური ცრუმორწმუნეობის მოსპობისათვის, სოფლისა და ქალაქის სოციალისტური გარდაქმნისათვის, უღმერთოები გზას კაფავენ ახალი უღმერთო საზოგადოების აშენებისათვის“. საქართველო რუსეთს სულ ორი წლით ჩამორჩა. 1927 წლის 5 იანვარს საქართველოს კომპარტიის ცეკას სპეციალური დადგენილებით, თბილისში მებრძოლი უღმერთოების ორგანიზაცია დაარსდა. 1929 წლისთვის ქვეყანაში უკვე 19 ათასი უღმერთო იყო. მარტო თბილისში უღმერთოთა 106 ჯგუფი მოქმედებდა. 1929 წლის 1 ივნისს საქართველოში უღმერთოთა I ყრილობა გაიხსნა, სადაც ქართველი უღმერთოები ოფიციალურ ორგანიზაციად ჩამოყალიბდნენ. მებრძოლ უღმერთოთა კავშირის წევრობა 15 წლის ასაკიდან ნებისმიერ მოქალაქეს შეეძლო. უღმერთოთა წევრობა სპეციალური მოწმობით დასტურდებოდა, რომლის მფლობელიც, საწევროს სახით, ყოველკვარტალურად 15 კაპიკს იხდიდა. 1930 წელს მუკ-მა საქართველოში თავისი პერიოდული ორგანოს გამოცემა დაიწყო. ჟურნალს „მებრძოლი უღმერთო“ ერქვა და ის ყოველ კვირას გამოდიოდა. ჟურნალის რედაქცია ჯერ პეროვსკაიას ქუჩაზე მდებარეობდა, შემდეგ კი განათლების სახალხო კომისარიატის შენობაში რუსთაველის გამზირის N 31 გადავიდა. ჟურნალის პასუხისმგებელი რედაქტორი სილიბისტრო თოდრია იყო. მთელი თავისი ცხოვრება სილიბისტრო ბოლშევიკურ მოძრაობაში იყო. აქტიურად იბრძოდა საქართველოდ დემოკრატიული რესპუბლიკის წინააღმდეგ, ხელმძღვანელობდა ბოლშევიკების ბეჭდვითი ორგანოს გამოცემას და არალეგალური სტამბის მუშაობას. ამის გამო იგი რამდენჯერმე დააპატიმრეს. რუსეთ-საქართველოს შორის 1920 წ. 6 მაისს ხელმოწერილი საზავო ხელშეკრულების შემდეგ იგი ციხიდან გაათავისუფლეს და აზერბაიჯანში გაასახლეს. სხვა ქართველ კომუნისტებთან ერთად სილიბისტრო საქართველოში XI არმიასთან ერთად დაბრუნდა.

მარიამ ჯანაჯღაძე
511 17 73 72

„ამ გზით თუ წახვალ, მზას შეაყრები“

ის იყო შემოქმედებითი ბუნების კაცი. პოეტური შეძლების, იშვიათი ტალანტის, ფართო დაპაზონის მქონე პიროვნება.

თხემით ტერფამდე პოეტი იყო. ეტყობოდა დიდი ნიჭიერება. ლექსი ჰქონდა სრულყოფილი - ფორმითაც, შინაარსითაც. სიღრმისეულად იცნობდა კონვენციურ ქართულ ლექსს, პოეტურ ტრადიციაში ჰქონდა ფესვი გადგმული, მაგრამ, ამავე დროს, სიახლის შეგრძნება ჰქონდა უცხოთმელი, უტყუარი, ზუსტი.

მანსწინდებდა მისი ერთ-ერთი პირველი წიგნი „ალტერნატივა“. ეს იყო ტრადიციის გაცოცხლება სიახლეში. მეტად ახალი, თანამედროვე, გაბედული პიროვნულ-საზოგადოებრივი მოტივაციებით იყო დატვირთული თითოეული ლექსი. მუამბოზის ხასიათი ჩანდა თითოეულ სტრიქონში. ადამიანში ძველის, დრომოკმულის, ინერტულის, ბუნდოვანის განადგურებას ქადაგებდა მისი ლირიკული გმირი. როგორც ჩანს, ვახტანგი გრძობდა, ჭკერტდა, ინტუიტურად განიცდიდა იმ მდგომარეობას, რომელიც მართლაც ალტერნატივის სახით დაუდგებოდა წინ ჩვენს საზოგადოებას, ქვეყანას, ხალხს, თითოეულ ადამიანს. თითქოს საკუთარ თავს აფრთხილებდა და თან მთელ ქვეყნიერებას ეუბნებოდა:

„ამ გზით თუ წახვალ, მზეს შეეყრები, იმ გზაზე სახლი უდგას იუდას“.

დაახლოებით ოცდაათი წლისა იქნებოდა, როდესაც გავიცანი. ნიჭიერი პოეტის სახელი ჰქონდა უკვე გაავრდნილი. ბოჰემურ ცხოვრებას ეწეოდა, თუმცა იმ ბოჰემურობაშიც ჩანდა მისი არაჩვეულებრივი ნიჭიერება, პოეტურობის დიდი პოტენციალი და რადიკალიზმი აურა, რომელიც, მეგონი, ბედისწერის ფარულ მარცვალს ატარებდა.

სხვათა შორის, თამაზ ბაძაღვამ გაგვაცნო ვახტანგი. ზემელზე, „ყაზბეგში“, სარდაფის სასადილოში ვხვდებოდით ერთმანეთს, ზოგჯერ უნივერსიტეტში, მწერალთა წრის სხდომაზე. ტერენტის არ ჰგავდა, მაგრამ მაინც ტერენტის ვადარებდით. უთუოდ რაღაც ჰქონდა გრანელიისა, დაბადების საერთო ადგილის გარდა.

შემდეგ შეიცვალა, თითქოს სხვა გახდა. შემოქმედებითი გზაც სხვა აირჩია. პუბლიცისტიკაში გადავიდა და იქაც გამოავლინა ნიჭი და გამბედაობა. 80-იანი წლების ბოლო იყო, 90-იანების დასაწყისი. „ლიტერატურულ საქართველოში“ გაგრძელებებით აქვეყნებდა სტატიებს საერთო სათაურით „სისხლიანი ქრონიკები“. განათლებულმა საზოგადოებამ ბევრი რამ თავისი უახლოესი წარსულის შესახებ ვახტანგის სტატიებიდან შეიტყო. მკაცრი, შეუპოვარი, დაუნდობელი იყო ის იმ ქრონიკებში, ოღონდ, ამავედროულად, მართალი, სამართლიანი, ობიექტური.

პოეტური შემოქმედება კრიტიკულ-პუბლიცისტური მოღვაწეობით შეცვალა და ამის გამო გული მწყვდებოდა, მაგრამ, როგორც ჩანს, ეს მისი მტკიცე გადაწყვეტილება იყო, რადგან მაინც, რომ პუბლიცისტური კალმით უფრო მეტს ეტყოდა საზოგადოებას, ვიდრე პოეტური სიტყვის მეშვეობით. კაცმა რომ თქვას, ასეც იყო. მართლაც ბევრი რამ უთხრა საზოგადოებას, ბევრ რამესაც შეცვლიდა, მაგრამ ბედისწერამ სხვაგვარად ინება...

ღმერთმა უღბნოს მის სულს.

ივანე ამირხანაშვილი

დასასურებელი ჯილდო!

მილოცვის მთავარი ადრესატი, ბუნებრივია, ჯილდოს მფლობელი, ნიკა ბაძაღვა, რომელმაც დამსახურებულად მოიპოვა აღიარება, მაგრამ არანაკლები ღვაწლი სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტს და მის გამორჩეულ რექტორს, ბატონ ზურაბ ზონელიძეს მიუძღვის!

სწორედ, აფხაზეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტმა „ჩაიკრა გულში“ რამდენიმე წლის წინათ აფხაზეთიდან გადმოსული, ეროვნებით აფხაზი, ნიკა ბაძაღვა და ყველა პირობა შეუქმნა საკუთარი ინტელექტუალური რესურსების რეალიზებისთვის!

სახელმწიფო მინისტრის აპარატის შერიგებისა და ნლობის აღდგენის საკითხებში მიერ გამოცხადებულ კონკურსზეც - „შვიდობის ჯილდო ახალგაზრდებისთვის“, უნივერსიტეტმა წარადგინა.

მე, ზოგადად, ნიპილისტურად ვარ განწყობილი ასეთი კონკურსების მიმართ (იგულისხმება როგორც კერძო, ისე სახელმწიფო სტრუქტურების მიერ ორგანიზებული კონკურსები), რადგან, გამარჯვებული წინასწარაა ცნობილი. თუმცა, საკონკურსო კომისიის გუშინდელმა გადაწყვეტილებამ, ეჭვები ნამდვილად გამიქარწყლა - კომისიამ 12 ღირსეულ ფინალისტს შორის ყველაზე ღირსეული აირჩია და ამით უფრო მეტი სტიმული მისცა ნიკა ბაძაღვას, იღვწოს ქართველებსა და აფხაზებს შორის მშობის ხიდის აღსადგენად!

ზემოხსენებული კონკურსის შეჯამება და დაჯილდოების ცერემონიალი გუშინ სასტუმრო „ბილტმორში“ გაიმართა, სადაც თითქმის სრულად იყო წარმოდგენილი პარლამენტისა და მთავრობის მესვეურები და საქართველოში აკრედიტებული დიპლომატიური კორპუსი.

წარმოდგენილი პარლამენტისა და მთავრობის მესვეურები და საქართველოში აკრედიტებული დიპლომატიური კორპუსი.

შეიძლება თამამად ითქვას, რომ კონკურსიც და დაჯილდოების ცერემონიალიც, საკმაოდ ეფექტურად იყო ორგანიზებული, რაც, უპირველესად, შერიგებისა და ნლობის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის, ქ-ნ თეა ახვლედიანის დამსახურებაა (ნიშნდობლივია ისიც, რომ იდეა ერთი წლის წინათ დაიბადა და პირველი გამარჯვებულიც გუშინ გამოვლინდა).

მე, როგორც ნიკა ბაძაღვას უფროსი მეგობარი და საქმიანი პარტნიორი, ბუნებრივია, ნიკას ვგულშემატკივრობდი, მაგრამ, რატომღაც, გულის სიღრმეში მაინც მეეჭვებოდა, რომ სამართლიან გადაწყვეტილებას მიიღებდნენ...

ჩემი ეჭვი გაქარწყლდა. სიხარულის მიზეზი არა ის მატერიალური ჯილდოა, რომელიც გამარჯვებულს ერგო წილად, არამედ, მისი ნიჭის, ინტელექტუალური რესურსებისა და მის მიერ პრაქტიკულად გაკეთებული საქმის აღიარებაა, რომელიც სტიმულს აძლევს და პასუხისმგებლობასაც აკისრებს გამარჯვებულს, რომ მეტი გააკეთოს ქართველებსა და აფხაზებს შორის ჩატეხილი ხიდის აღსადგენად. არადა, პრაქტიკამ დაადასტურა, რომ სახალხო დიპლომატიას და კულტურული ურთიერთობების აღდგენას, ძალიან დიდი საქმის გაკეთება შეუძლია.

ახლა ორიოდე სიტყვით თავად ჯილდოს ადრესატზე: ნიკა ბაძაღვა 28 წლის ახალგაზრდაა, ეროვნებით აფხაზი.

იგი პროფესიით ფილოლოგია (აფხაზური ენა), გარდა ქართულ-აფხაზურ-მეგრულ-სვანურისა, სრულყოფილად ფლობს თურქულ, რუსულ და კავკასიურ ენებს. ეწევა მთარგმნელობით საქმიანობას. ქართულ ენაზე თარგმნა და გამოცა (სარედაქციო-საგამომცემლო საქმიანობაში ჩემი მოკრძალებული წვლილიცაა) „აფხაზური პოეზიის ანთოლოგია“, ივანე თარბას საიუბილეო კრებული, ჩეჩენი პოეტის, ქაუზ ისაყვის პოეტური კრებული (რჩეული), აზნადებს „ქართულ-აფხაზურ-ჩრდილო კავკასიური პოეზიის ანთოლოგიას“, ჩაფიქრებული აქვს სხვა სერიოზული პროექტებიც... რაც ყველაზე ნიშნდობლივია, არის ქართულ-აფხაზური ურთიერთობის აღდგენის ჭეშმარიტი მეციხოვნე.

ვულოცავ ნიკას ამ გამარჯვებას!

ასევე, გულწრფელად ვულოცავ სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტს, მის რექტორს, ბ-ნ ზურაბ ზონელიძეს და უნივერსიტეტის სპიკერს, ბ-ნ დავით ჯალაღონიას, რომელიც მონდომებით იყო ჩართული კონკურსისთვის აუცილებელი ფორმალური საკითხების ორგანიზებაში.

P.S. დაჯილდოების ცერემონიალის დასრულების შემდეგ, ნიკა და სოხუმის უნივერსიტეტის მესვეურები ძალიან აფორიაკებულნი ჩანდნენ - ასე იცის დაფასება!

ფორიაქი მეც გადამელო!

ზაურ ნაჭყვინძია

პუბლიცისტი
საინფორმაციო სააგენტო
„ივერიონი“

„საერთო გაზეთი“ მხარდასაჭერი ფონდი № 202375349. სს „საქართველოს ბანკი“. კოდი BAGAGE22. № GE19BG000000182763600.

საერთო გაზეთი
შპს საგამომცემლო სენტრი „საერთო სიტყვა“
გამომცემელი და მთავარი რედაქტორი: **პანტაან სარჩილავა**
სარედაქციო კოლექტივი: თამარ ბერძენიშვილი-ხარჩილავა (მთავარი რედაქტორის მოვალეობის შემსრულებელი); თამარ შველიძე, მარიამ ჯანჯღავა, ვია ბურდული, ნატო ივანიძე, ლევან ბოჭორიშვილი (კომპ. უზრუნველყოფა), ბელა გველეხიანი, მთვარისა კვეციანი, თამარ დოლიძე (კონსულტანტი), ბესიკ ცარციძე (მენეჯერი 599 58-72-50).

მის: თბილისი, ტაშაძის ქ.18;
ტელ.: 593 44-04-01; 555 33-44-14.
E-mail: saertogazeti@yahoo.com. http://www.saertogazeti.ge
რეგისტ. №202375349; შპს (UDC) 070.23 (479.22) ს-158
გაზეთის გამოცემა შეზღუდულია შპს
„ელვა-ჯი“-ს მშვენიერად +995 32 238 26 73; +995 32 238 26 74
გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპით. შესაძლოა, ავტორის პოზიციის არ დაზარალებულად რედაქციის აზრს, ინფორმაციის სიზუსტეზე პასუხისმგებელი ავტორი. გასაჩივრება შესაძლებელია მასალის გამოკვეთისთანავე ერთი კვირის ვალში. გამოცემის დასრულების შემდეგ არ უარუდებია.

ISSN 2233-3983
ISBN 977-22333-9800-1
2 008311 231562